

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюлетень підготували** С. Горова, Т. Гранчак, Пестрецова, Н. Тарасенко. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 97
(23 грудня 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	27
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	37

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Під головуванням Президента України відбулося засідання Громадської гуманітарної ради

Під головуванням Президента України В. Януковича відбулося засідання Громадської гуманітарної ради.

Відкриваючи засідання, глава держави висловився за необхідність розглянути на ньому два питання – про стан життєзабезпечення наших громадян з особливими потребами та про невідкладні завдання у сфері збереження та охорони культурної спадщини в Україні.

«Україна увійшла до кола держав, що ратифікували Конвенцію ООН про права інвалідів, та взяла на себе важливі зобов'язання як у міжнародному аспекті, так і в рамках самої держави. Мова йде про особливі потреби інвалідів, доступність соціальних послуг і відсутність бар'єрів.

Ідеться також про недопущення дискримінації у сферах охорони здоров'я, освіти, культури і мистецтва, на ринку праці, сприяння повноцінній і гармонійній інтеграції інвалідів у суспільне життя. Нагадаю, що це понад 2 млн 600 тис. наших співвітчизників.

Водночас маю констатувати, що після ратифікації Верховною Радою України Конвенції ООН про права інвалідів, ні виконавчою, ні законодавчою гілками влади не зроблено суттєвих кроків для виконання вимог цього важливого документа. Такий стан є недопустимим.

Уряду разом із громадськими організаціями інвалідів необхідно активізувати роботу з розробки Національного плану дій щодо реалізації зазначеної Конвенції ООН так, щоб у другій половині наступного року вийти на затвердження його Верховною Радою України.

Уже найближчим часом слід чітко визначити – що, коли і як робити для успішної імплементації у вітчизняне законодавство норм Конвенції ООН про права інвалідів та впровадження європейських стандартів життя людей з особливими потребами.

Цей процес має бути прозорим і підзвітним широкому колу громадськості.

Держава, що виходить на шлях сталого розвитку, зобов'язана посилювати ефективність політики щодо інвалідів, забезпечувати реалізацію відповідних програм щодо їх соціального захисту реальними фінансовими ресурсами.

У державному бюджеті на 2011 р. видатки на ці програми необхідно суттєво збільшити. Я вважаю, що ми будемо звертатися до перегляду бюджету – і за підсумками I кварталу, і за підсумками півріччя – це однозначно. Нам треба буде це враховувати.

Говорячи про інше питання порядку денного засідання Гуманітарної ради – про

невідкладні завдання у сфері збереження та охорони культурної спадщини в Україні, Президент констатував, що Україна має безцінну культурну спадщину, що становить невід'ємну частину пам'яті та історії українського народу, яку необхідно зберегти і передати майбутнім поколінням.

«Рівень суспільної опіки над такими об'єктами є випробуванням на нашу державну зрілість, на нашу європейськість, про яку ми весь час кажемо. Це – надзвичайно складна і відповідальна справа.

Розорошеність повноважень і фінансових ресурсів, відсутність координації та узгодженості в діях негативно впливають на збереження пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників і музеїчних колекцій. Це питання потребує чіткого окреслення в контексті проведення адміністративної реформи», – підкреслив глава держави.

«Будь-яка політика передбачає забезпечення її відповідним фінансуванням. Якщо держава бере під свій захист об'єкти культурної спадщини, то вона повинна виконувати свої зобов'язання. Насамперед це стосується пам'яток світового та загальнонаціонального значення. Відповідні кошти на їх утримання вже повинні бути передбачені у Державному бюджеті на 2011 р.

Україна має понад 140 тис. пам'яток, з них понад 4 тис. – національного значення. Як свідчить світова практика, жодна країна не забезпечує фінансування пам'яtkоохранної галузі повністю за рахунок державного бюджету. У багатьох країнах держава забезпечує половину, а то й третину необхідних видатків. Це – світова практика. Отже, треба вирішувати питання про залучення інших джерел фінансування.

На мій погляд, прозорі механізми будуть стимулювати роботу як фахівців – археологів, реставраторів, дослідників, так і інвесторів.

Головним завданням держави має стати створення привабливих умов для залучення в цю сферу інвесторів. Для цього насамперед необхідно провести інвентаризацію з подальшою паспортизацією всіх об'єктів культурної спадщини. Необхідно вивчити можливість надання тих чи інших об'єктів у концесію, визначити концесійні умови.

Ми маємо приклад залучення приватних інвестицій на виконання реставраційних робіт шляхом передачі пам'яток культурної спадщини у концесію у Львівській області.

Загальновідомо, що культурні надбання стимулюють економічну життєздатність громади. Ми повинні знайти баланс між необхідністю охорони культурної спадщини та економічною вигодою від її використання.

Особливу увагу необхідно приділити українським об'єктам, включеним до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це наша всенародна гордість. Ми повинні усвідомлювати свою відповідальність перед світовою спільнотою за їх збереження.

Якщо Україна не виконає своїх зобов'язань щодо належного утримання об'єктів світового значення, суттєво постраждає престиж нашої держави.

Не виключені й проблеми з включенням до Списку всесвітньої спадщини

ЮНЕСКО інших унікальних українських пам'яток, зокрема таких, як Бахчисарайський палац і Херсонес Таврійський.

Які основні завдання стоять перед нами у цьому зв'язку? Законодавчо закріпiti охоронний статус територiй, вiднесених до Списку свiтової спадщини ЮНЕСКО та iх буферних зон. Визначити при цьому можливi режими iх використання та напрями збереження; передбачити створення при територiях, що належать до Списку свiтової спадщини ЮНЕСКО, Наглядових рад, до яких входили б представники Держкультурспадщини, органiв мiсцевого самоврядування, громадських пам'яткоохоронних органiзацiй та мiжнароднi експерти ЮНЕСКО високого рiвня; введення мораторiю на будiвництво в межах охоронних i буферних зон об'єктiв; урахування статусу пам'яток свiтового надбання та режимiв використання iх територiй при плануваннi розвитку мiст.

З метою усунення цих проблем потрiбно невiдкладно пiдготувати та внести до Верховної Ради України законопроект, яким передбачити доповнення Закону України «Про охорону культурної спадщини» окремим роздiлом, присвяченим питанням охорони пам'яток, включених до Списку всесвiтньої спадщини ЮНЕСКО.

Вважаю, що цими та iншими заходами, а також спiльною увагою i турботою до збереження нацiональної культурної спадщини, буде забезпечено подальший культурний розвиток України», – сказав у своєму виступi глава держави (*Офiцiйне iнтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.12).

Президент України внiс до парламенту подання на звiльнення В. Стельмаха з посади Голови Нацбанку i призначення С. Арбузова

Президент України В. Янукович внiс до парламенту подання на звiльнення В. Стельмаха з посади Голови Нацiонального банку України у зв'язку з поданою ним заявою про вiдставку. Глава держави також внiс до Верховної Ради подання на призначення С. Арбузова Головою Нацбанку.

23 грудня Верховна Рада звiльнила В. Стельмаха з посади Голови Нацбанку. За вiдповiдну постанову проголосувало 278 депутатiв. Також Верховна Рада призначила на цю посаду С. Арбузова. За вiдповiдну постанову проголосувало 280 депутатiв.

С. Арбузов був заступником Голови Нацбанку. За iнформацiєю ЗМi, його вважають близьким до старшого сина Президента О. Януковича (*Офiцiйне iнтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.12; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 23.12).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Державний бюджет України на 2011 рік»

Законом визначено доходи Державного бюджету України на 2011 р. у сумі 281.464.879,4 тис. грн, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України – у сумі 238.581.192,9 тис. грн та доходи спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 42.883.686,5 тис. грн.

Затверджено видатки Державного бюджету України на 2011 р. у сумі 321.920.850,3 тис. грн, у тому числі видатки загального фонду Державного бюджету України – у сумі 279.087.019,8 тис. грн та видатки спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 42.833.830,5 тис. грн.

Також законом затверджено на 2011 р.:

- повернення кредитів до Державного бюджету України у сумі 9.185.368,9 тис. грн, у тому числі повернення кредитів до загального фонду Державного бюджету України – у сумі 4.497.499,3 тис. грн та повернення кредитів до спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 4.687.869,6 тис. грн;

- надання кредитів з Державного бюджету України у сумі 7.572.398 тис. грн, у тому числі надання кредитів із загального фонду Державного бюджету України – у сумі 836.100,3 тис. грн та надання кредитів із спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 6.736.297,7 тис. грн.

Законом установлено граничний обсяг дефіциту Державного бюджету України в сумі 38.843.000 тис. грн, у тому числі граничний обсяг дефіциту загального фонду Державного бюджету України – у сумі 36.844.427,9 тис. грн та граничний обсяг дефіциту спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 1.998.572,1 тис. грн.

Відповідний законопроект, до якого було внесено зміни під час обговорення, зареєстровано за № 7000 (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 23.12).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про засади запобігання і протидії корупції в Україні»

Законопроект (реєстр. № 7487) спрямований на створення дієвого антикорупційного законодавства України. Документ підготовлено з урахуванням пропозицій, висловлених Групою країн проти корупції Ради Європи (GRECO), застережень Конституційного Суду України, експертів та громадськості.

Зокрема, проект передбачає:

- розширення кола суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення, а також уточнення і конкретизацію умов віднесення до числа таких суб'єктів окремих осіб;

- чітке визначення кола суб'єктів, які здійснюють заходи, координують і

контролюють діяльність щодо запобігання та протидії корупції;

– конкретизацію видів обмежень суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення щодо використання ними службового становища, роботи близьких осіб, суміщення посад та сумісництва, а також щодо одержання такими суб'єктами дарунків;

– установлення обмежень щодо осіб, які звільнилися з посад або припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави;

– запровадження нового порядку здійснення фінансового контролю, встановлення обов'язку декларування як доходів, так і витрат, визначення строків подання декларацій та опублікування в офіційних друкованих виданнях декларацій про майновий стан, доходи і витрати посадовців.

Проектом пропонується також встановити персональний обов'язок осіб, які уповноважені на виконання функцій держави, вжити заходів щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів. Він містить положення про запровадження антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, у тому числі актів, які вносяться на розгляд Президента України, Верховної Ради та Кабінету Міністрів, з метою запобігання корупційним проявам ще на стадії опрацювання проектів будь-яких нормативних актів.

Законопроектом передбачається заборона на одержання органами державної влади та органами місцевого самоврядування від фізичних, юридичних осіб безоплатно послуг та майна, крім випадків, передбачених законами або чинними міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку. Пропонується надати право об'єднанням громадян, а також окремим громадянам брати участь у діяльності з запобігання та виявлення корупційних проявів, у тому числі шляхом здійснення громадського контролю за дотриманням законів, спрямованих на запобігання та протидію корупції.

Проектом передбачається ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, – єдиної бази даних, в якій зосереджуватимуться відомості про всіх осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

Також запроваджується положення, за яким кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягають конфіскації за рішенням суду в установленому законом порядку, а вартість незаконно одержаних послуг та пільг – стягненню на користь держави.

Документом пропонується також внести зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів, передбачивши адміністративну відповідальність за адміністративні корупційні правопорушення та посилення відповідальності за злочини у сфері службової діяльності, зокрема ввести кримінальну відповідальність за злочини, вчинені службовими особами, які працюють в юридичних особах приватного права, що фінансуються за рахунок державного, місцевого бюджету (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2010. – 23.12).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Пенсионная реформа в Украине: перспективы и оценки экспертов

Пенсионная реформа в Украине, о необходимости которой эксперты и политики говорят уже многие годы, стартовала. 8 ноября Кабмин утвердил концепцию реформы, изложенную в проекте закона «О мерах относительно законодательного обеспечения реформирования пенсионной реформы». Законопроект был подан в парламент 13 декабря, однако правительство отозвало документ на доработку. В соответствии с информацией СМИ, Кабинет Министров вернул законопроект о пенсионной реформе в ВР 20 декабря, а 24 декабря, по словам спикера, после заслушивания Верховной Радой информации Кабмина о пенсионной реформе соответствующий проект закона должен быть вынесен на общественное обсуждение. В. Литвин считает, что только после этого Верховная Рада может рассматривать законопроект в зале.

Глава парламента прогнозирует, что ВР рассмотрит законопроект о пенсионной реформе на следующей сессии. «На этой сессии я не вижу возможности, потенциала и времени для того, чтобы рассмотреть этот закон, потому что у нас есть проблема с законами, которые касаются коррупционной деятельности, которые должны вступить в действие с 1 января», – заявил В. Литвин.

По словам вице-премьера, министра социальной политики С. Тигипко, первые голосования в Верховной Раде относительно пенсионной реформы состоятся в первых числах февраля 2011 г. «Примерно весь февраль будет продолжаться обсуждение предложенной правительственной пенсионной реформы в парламенте, но уже с середины месяца, с возможными депутатскими поправками, будут первые конкретные изменения по пенсионной системе», – заявил С. Тигипко.

Отметим, что ранее сообщалось о намерении Кабинета Министров передать проект закона о пенсионной реформе в ВР до 10 декабря, чтобы выполнить условие Международного валютного фонда и получить до конца года транш в размере 1,6 млрд долл.

Накануне внесения в парламент проекта пенсионной реформы многие СМИ тиражировали обнародованные на сайте Wikileaks копии дипломатических документов относительно выделения Украине кредита МВФ, согласно которым выделению Украине кредита от Международного валютного фонда предшествовала разработка списка реформ, которые изначально были одобрены Вашингтоном, а впоследствии переданы на рассмотрение фонда. Среди них на первом месте – пенсионная реформа, и в частности повышение пенсионного

возраста, причем как для женщин, так и для мужчин. Кроме того, говорится об отмене права на досрочную пенсию.

В МВФ потребность в таком шаге объясняли тем, что Украине нужно сокращать дефицит государственного бюджета, на который влияет дефицит Пенсионного фонда, финансируемого из того же государственного бюджета. Его, как полагают, можно будет сократить, если украинцы будут выходить на пенсию позже. Руководитель миссии фонда Т. Арванитис даже заявлял о том, что МВФ трудно объяснить странам-донорам фонда, где пенсионный возраст значительно выше украинского, как при таких условиях можно кредитовать страну на деньги налогоплательщиков этих государств.

Президент В. Янукович, анонсируя пенсионную реформу, заявил, что необходимость ее скорейшего проведения связана с тем, что в стране растет количество пенсионеров, сокращается количество работающего населения, и существующая пенсионная политика попросту не справляется с подобной негативной динамикой. «Нужно модернизировать, реформировать пенсионную систему, нам нужно делать накопительные счета, вводить для каждого человека, чтобы каждый человек видел, сколько он заработал средств на старость», – сказал В. Янукович.

При этом глава государства прогнозировал, что пенсионная реформа в Украине будет «тяжелейшей». Об этом он заявил в выступлении на бизнес-форуме украинских и латвийских предпринимателей в Риге.

Президент отметил, что пенсионная реформа «рассчитана на много лет. И мы не видим иного пути и не видим более крупной, более ответственной и более необходимой реформы социальной политики государства, да и экономической политики, чем пенсионная реформа». По словам В. Януковича, имеющееся сегодня соотношение трудоспособного населения и пенсионеров приближается к критическому показателю, и затягивание пенсионной реформы в Украине может привести к социальному кризису. При этом глава государства сказал, что украинская власть осознает возможные политические проблемы, которые могут возникнуть в процессе реализации этой непопулярной реформы.

Однако старт пенсионной реформы в Украине несколько затянулся, что, по мнению экспертов, не случайно. С одной стороны, Кабмин осознает необходимость повышения пенсионного возраста и введения ограничений на максимальные пенсии. По прогнозам Министерства труда и социальной политики, в Украине доля лиц нетрудоспособного возраста в общей численности населения в течение 2010–2050 гг. увеличится с 24,5 до 35,5 %.

Уже сейчас на 88 пенсионеров приходится 100 лиц, уплачивающих пенсионные взносы, а в 2025 г. один работающий будет содержать одного пенсионера. В настоящее время в Украине 13,7 млн пенсионеров, которым в 2010 г. Пенсионный фонд должен выплатить 192,3 млрд грн. Эта сумма лишь на 165,7 млрд грн покрывается за счет собственных поступлений Пенсионного фонда, то есть его дефицит составляет 26,6 млрд грн или почти 14 %.

Если ничего не менять, то пенсионная «дыра» будет расти, начнутся задержки с выплатами, окончательно разбалансирует пенсионную систему.

С другой стороны, радикальная пенсионная реформа вызовет неприятие в обществе – может произойти новый Майдан, что накануне парламентских выборов власти не нужно. Кроме того, есть опасность массового оттока профессиональных кадров. Этот процесс, в частности, начался в правоохранительной системе.

«Милиционеров пугает то, что они выйдут на пенсию на пять лет позже. Эта неопределенность побуждает людей писать рапорты о досрочном выходе на пенсию, они не видят себя в органах внутренних дел после реформы», – сказал замминистра внутренних дел В. Фаринник.

Аналогичные настроения в других ведомствах. Депрессия чиновников усиливается начатой Президентом административной реформой, предусматривающей сокращение трети госслужащих. Радикальная пенсионная реформа станет очередным вызовом для вице-премьера, министра социальной политики С. Тигипко. По данным СМИ, когда чиновник ознакомился с текстом Трудового кодекса и проектом пенсионной реформы, он выступил за немедленную доработку этих документов, подготовленных без его участия, так как они могли подорвать его репутацию.

Несмотря на то, что жесткий вариант изменений – повышение пенсионного возраста в 2011 г. – уже предварительно согласован с МВФ, Н. Азаров отказался визировать первоначальный вариант документа и поручил С. Тигипко его переделать.

Проект закона «О мерах по законодательному обеспечению реформирования пенсионной системы» обнародован на сайте парламента 20 декабря. В пояснительной записке к законопроекту говорится, что он «разработан с целью определения мер дальнейшего реформирования пенсионной системы и сбалансирования солидарной системы пенсионного страхования».

Законопроект предусматривает постепенное повышение пенсионного возраста для женщин с 55 до 60 лет, ежегодно увеличивая его на шесть месяцев, начиная с 1 февраля 2011 г. Для мужчин предельный возраст пребывания на государственной службе повышается с 60 до 62 лет.

Законопроектом предлагается установить максимальный размер пенсии на уровне 12 прожиточных минимумов для лиц, утративших работоспособность.

Правительство выступает за то, чтобы:

- осуществлять выплату специальных пенсий лицам, которые имеют право досрочного выхода на пенсию, только при достижении общеустановленного пенсионного возраста;

- повысить минимально необходимый страховой стаж для получения пенсии по возрасту с 5 до 15 лет;

- повысить уровень пенсионного обеспечения работников бюджетной сферы, предусмотрев выплату им одноразовой денежной помощи при выходе на пенсию в размере 10 назначенных месячных пенсий;

– проводить повышение надбавки за сверхурочный стаж и доплаты к прожиточному минимуму при увеличении прожиточного минимума работающим пенсионерам только после увольнения с работы;

– повысить нормативную длительность страхового стажа для назначения пенсии по возрасту в минимальном размере с 20 лет для женщин и 25 лет для мужчин, до, соответственно, 30 и 35 лет для новоизначенных пенсий.

По расчетам правительства, реализация законопроекта позволит в 2011 г. обеспечить дополнительные поступления в Пенсионный фонд Украины и сэкономить средства на общую сумму 1,7 млрд грн.

Законопроектом также предлагается ввести накопительную систему общеобязательного государственного пенсионного страхования. При этом перечисление страховых взносов должно начаться в том году, в котором бюджет Пенсионного фонда Украины будет бездефицитным.

Участниками второго уровня пенсионного обеспечения будут лица, которым на дату введения системы исполнилось не больше 35 лет. Размер страхового взноса предлагается установить на уровне 2 % с последующим его ежегодным повышением на один процент до 7 %.

При этом планируется, что участники второго уровня будут иметь право выбирать негосударственные пенсионные фонды, в которых будут накапливаться их пенсионные средства, через два года после введения уплаты страховых взносов в накопительную систему общеобязательного государственного пенсионного страхования.

Как видно, законопроект о пенсионной реформе содержит ряд спорных положений, но наибольшие дискуссии у экспертов вызывает вопрос о повышении пенсионного возраста. Хотя, следует отметить, что волна реформирования пенсионной системы, основной мерой которого стало увеличение пенсионного возраста, в последнее время прокатилась по всему миру. Стоит лишь вспомнить массовые акции протеста, прошедшие не так давно во Франции, которая увеличила пенсионный возраст с 60-ти до 62-х лет. Кроме того, пенсионный возраст планируют повышать во многих других странах, например в Чехии, Венгрии, Японии, где выходят на пенсию в 62 года, планируют до 2013 г. повысить пенсионный возраст до 65 лет. А в таких странах, как Австрия, Дания, Финляндия, Великобритания, Италия, Испания, Швейцария и других он уже давно составляет 65 лет, в Германии – 67 лет.

Что касается постсоветских государств, то первой страной, осуществившей переход к новой системе пенсионного обеспечения, стал Казахстан. Закон «О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан» вступил в силу 1 января 1998 г. и стал началом пенсионной реформы. Согласно данному Закону, все граждане стали отчислять 10 % от доходов в накопительные пенсионные фонды, получив также возможность осуществлять добровольные пенсионные взносы.

Пенсионная реформа в Казахстане имеет следующие особенности:

1) возраст выхода на пенсию повысился до 58 лет – для женщин и 63 – для

мужчин;

2) были ликвидированы льготные пенсии, сохранявшиеся еще с советских времен;

3) граждане, достигшие пенсионного возраста до вступления в силу Закона, продолжают получать пенсию по старым условиям из солидарной системы; граждане, достигнувшие пенсионного возраста после 1 января 1998 г., получают две пенсии (одну – по солидарной системе, но не в полном размере, а в размере пропорциональном трудовому стажу по состоянию на 1 января 1998 г., и вторую – из накопительного пенсионного фонда адекватную пенсионным накоплениям); граждане, начавшие трудовую деятельность после 1 января 1998 г., полностью попали под действие нового пенсионного закона, получив право получать пенсию только из накопительных фондов.

Из ближайших к Украине пограничных государств недавно пенсионную реформу провозгласила Румыния. Президент Румынии Т. Бэсеску 16 декабря подписал закон, увеличивающий пенсионный возраст для жителей страны. Отныне женщины здесь будут выходить на пенсию в 63 года, а мужчины в 65. Правительство Румынии вынуждено проводить пенсионную реформу в связи с растущим дефицитом средств, что уже ставит под вопрос способность государства выполнить свои социальные обязательства перед пенсионерами без внешних заимствований. Экономика страны, по признанию премьера Э. Бока, переживает самый тяжелый за последние 60 лет кризис. К концу нынешнего года дефицит пенсионного фонда может составить 3 млрд евро.

О том, что повышение пенсионного возраста в Украине является необходимым шагом для обеспечения стабильности пенсионной реформы, неоднократно говорили международные эксперты. В отчете Европейского Союза и Программе развития ООН, в частности, речь идет о том, что демографические тенденции в Украине, могут привести к разрушению пенсионной системы, в принципе. По словам директора аналитически-совещательного центра Голубой ленты М. Свенчицки, «ситуация будет ухудшаться с каждым годом. К 2025 г. количество пенсионеров превысит количество тех, кто будет платить взносы в ПФУ. Поэтому мы поддерживаем вариант постепенного повышения пенсионного возраста, что позволит защитить пенсионеров и сейчас, и в будущем», – отметил он. По словам эксперта, Украина – одна из немногих стран, в которой на сегодняшний день пенсионный возраст сохраняется на уровне 55 лет для женщин и 60 лет для мужчин. «В то же время, в европейских странах обычный возраст перехода на пенсию составляет 62–65 лет», – сказал он.

По его словам, с учетом существующей проблемы демографического старения, уже сегодня на 10 человек трудоспособного возраста приходится четыре пенсионера. «До 2050 г. их количество увеличится до восьми. Кроме того, с учетом неформальной занятости, лишь 75 % работающих платят взносы в ПФУ. Поэтому реально на 10 работающих приходится девять пенсионеров. С такой тенденцией уже в 2025 г. количество работающих и пенсионеров уравняется, а к

2050 г. пенсионеров будет уже больше на 25 %», – подчеркнул он.

Украинская пенсионная система является наиболее обременительной для экономики, утверждают международные эксперты. На выплату пенсий государством расходуется 16–17 % от валового внутреннего продукта – это вдвое больше, чем в странах ЕС. Ни одна страна мира не позволяет себе такого обременения бюджета, особенно в разгар экономического кризиса, заметил эксперт Немецкой группы советников при правительстве Украины Р. Кирхнер.

«Это чрезвычайно высокая фискальная нагрузка на бюджет лишь обостряет и без того серьезные проблемы. Практически не остается средств на государственные инвестиции, направленные на экономическое развитие. Это бесперспективный подход», – предостерегает Р. Кирхнер.

Эксперт призывает прежде ограничить максимальный размер пенсий и называет нынешнюю систему несправедливой: с одной стороны, пенсии ниже прожиточного минимума, а с другой – заоблачные пенсии чиновников всех уровней, а также массы людей, выходящих на пенсию уже в 40–45 лет. Все эти льготы придется отменять, считает эксперт.

Однако самым весомым шагом должно стать повышение пенсионного возраста для женщин, о котором уже не один год говорит Всемирный банк. «Это должно произойти постепенно. Согласно наиболее приемлемыми предложениями, пенсионный возраст должен увеличиваться на шесть месяцев в течение года. То есть, выход на пенсию для женщин в 60 лет должен быть достигнут за десять лет. Это главное мероприятие, которое стабилизирует пенсионную систему, его нельзя больше откладывать», – подчеркивает Р. Кирхнер.

Противники повышения пенсионного возраста в Украине утверждают, что продолжительность жизни украинцев низкая. В частности, в 2009 г. средняя продолжительность жизни в Украине составляла 68 лет (женщин – 74, мужчин – 62,3), тогда как в Европе – 79 лет. Однако, скажем, директор Международного фонда Блейзера О. Устенко не согласен, что средней продолжительностью жизни мужчин в Украине следует считать 63 года, – мол, если не учитывать детскую смертность, то мы выйдем на средний возрастной показатель в 74 года. То есть в Украине отсутствуют данные о продолжительности жизни на пенсии.

По словам эксперта Международного центра перспективных исследований А. Жолудя, само по себе увеличение пенсионного возраста не решит проблему дефицита пенсионного бюджета мгновенно. «Если взять количество пенсионеров, которые выходят на пенсию за один год, а потом часть, которую составляют женщины, и увеличить на шесть месяцев, то мы увидим, что эта величина измеряется в десятках тысяч, в то время как количество пенсионеров в стране уже более 14 млн. То есть это не критический поток, если считать за один год», – констатирует А. Жолудь.

Он считает, что Украина способна проводить необходимые экономические реформы без кредитов МВФ. Но для этого нужна политическая воля, отметил эксперт.

В свою очередь директор экономических программ Центра Разумкова В. Юрчишин опасается, что пенсионная реформа ограничится только повышением пенсионного возраста. «К сожалению, это пока все, что наша власть обсуждает в контексте пенсионной реформы. Все, что я слышал за последние полгода, – это то, что женщинам нужно поднять пенсионный возраст. А то, что нужно создавать новую структуру рынка труда, переходить к различным сберегательным системам и т.д., все это пока остается в стороне», – сказал эксперт.

По его словам, теоретически «заткнуть дыру» в госбюджете в краткосрочной перспективе возможно за счет средств от приватизации государственных активов, но это лишь отсрочит необходимость принятия кардинальных мер. «Хорошо, если увеличение пенсионного возраста подтолкнет власть к активным размышлениям о занятости населения в широком смысле, об обеспечении доходов людей, гораздо хуже, если все сведется к манипуляциям с пенсионным возрастом», – добавил он.

Глава парламентского Комитета по соцполитике В. Хара утверждает, что увеличение пенсионного возраста для женщин не решит проблемы дефицита Пенсионного фонда. «Уровень жизни людей настолько низкий, что это лишь усугубит положение, – объясняет депутат. – У нас в стране количество работающих и так практически равняется количеству тех, кто может работать. При этом у нас высокий уровень безработицы, и если мы продлим пенсионный возраст, куда деваться молодым людям?!» По словам В. Хары, повышать возраст можно, но не сегодня, а минимум через два года, после того как будет предпринят ряд других, более эффективных мер по сокращению дефицита Пенсионного фонда.

Народный депутат называет четыре шага, которые позволят справиться с дефицитом Пенсионного фонда без увеличения пенсионного возраста: восстановление рабочих мест, создание новых высокотехнологичных рабочих мест, выведение зарплаты из тени и повышение зарплат. Все это вместе, по оценке В. Хары, дополнительно принесет в Пенсионный фонд до 70 млрд грн и решит проблему. С народным депутатом соглашается экс-министр труда и соцполитики М. Папиев. Он отмечает, что по разным оценкам, в тени находится сегодня до 40 % заработных плат. Если их оттуда вывести, поступления в Пенсионный фонд увеличатся на 40 %.

Экс-министр труда и социальной политики И. Сахань убежден, что без кардинальных шагов невозможно стабилизировать ситуацию в пенсионном обеспечении. Объективно повышать пенсионный возраст для женщин нужно было значительно раньше, считает он, но по тем или иным политическим причинам сделать это не удалось. «Этим мы, с одной стороны, подставляем наших людей, каждый год выходящих на пенсии, уровень которых остается низким, а с другой – постоянно увеличиваем нагрузку на работающего человека», – констатирует И. Сахань.

По его мнению, если взглянуть с точки зрения интересов конкретной категории людей, которые сейчас будут выходить на пенсию, то можно выбирать

варианты, как действовать, чтобы люди как можно меньше почувствовали повышение. Попытки правительства постепенно, на шесть месяцев каждый год, повышать пенсионный возраст для женщин – это один из вариантов. Возможны и иные стимулы к более позднему выходу на пенсию. Но в любом случае большой катастрофы не случится – если эти люди в 55 или в 55 с половиной уйдут на пенсию. Нужно осознать, что человек, который уйдет на пенсию в 60 лет, будет получать большую пенсию, чем когда уйдет в 55, подытоживает эксперт.

В свою очередь бывший первый заместитель министра труда и социальной политики Украины П. Розенко считает, что провести пенсионную реформу невозможно без повышения заработных плат. «При средней заработной плате в Украине на уровне 2400 грн пенсия, очевидно, не может быть выше того уровня, который мы имеем на сегодняшний день», – считает он. В связи с этим для успешного проведения Пенсионной реформы, следует повысить размер заработных плат в 1,5–2 раза. «Уровень ВВП, который сегодня есть у государства, позволяет абсолютно безболезненно увеличить заработную плату», – уверен П. Розенко.

При этом он подчеркнул, что сумма ежегодных теневых зарплат достигает 130–150 млрд грн, что является серьезным препятствием на пути пенсионной реформы. По его словам, в связи с этим Пенсионный фонд теряет около 50 млрд грн взносов, при том, что сегодня дефицит бюджета ПФ превышает 60 млрд грн.

Эксперт уверен, что повышение пенсионного возраста не способствует стабилизации бюджета ПФ. «Повышение пенсионного возраста для женщин – самая неэффективная мера», – считает он. По его информации, МВФ и не ставит такого условия Украине.

Пенсионная реформа, которая позволит создать справедливую систему выплат, возможна только при условии кодификации трудовых отношений, считает заместитель руководителя департамента социальной защиты Федерации профсоюзов Украины В. Максимчук.

«Мы за то, чтобы подходить к решению этих вопросов комплексно. А относительно того, при каких условиях пенсионная реформа будет успешной, то я убежден, что без наполнения бюджета Пенсионного фонда мы никаких проблем не решим. Как бы мы не повышали пенсионный возраст – на три, пять, на восемь лет – проблемы решены не будут, пока мы не решим вопрос легализации заработной платы», – отметил В. Максимчук.

Эксперт считает, что нельзя рассматривать пенсионное обеспечение отдельно от общего состояния экономики государства. Следовательно, реформирование экономики в целом, в частности ее детенизация, является необходимым условием для проведения содержательной и эффективной пенсионной реформы.

Вместе с тем член Совета предпринимателей при Кабинете Министров Украины В. Лисицкий считает, что объемы теневой экономики страны являются завышенными. В то же время, по его словам, проблему стабилизации бюджета ПФ

необходимо решать путем реформирования экономики, при этом минимальная пенсия сегодня должна составлять 2,5–3 тыс. грн, а максимальная – 8 тыс. грн.

«Говорить, что пенсионная реформа осуществляется лишь для того, чтобы сбалансировать Пенсионный фонд, нельзя, – говорит директор Института демографии и социальных исследований НАН Украины Э. Либанова. – Не может быть даже разговора о том, чтобы сбалансировать фонд за 1–2 года. Это длительный процесс, если в идеале следующего года можно будет уменьшить дефицит Пенсионного фонда за счет всех мероприятий на 5 млрд, то это максимум, которого можно достичь. А по данным Пенсионного фонда ожидается дефицит примерно 17 млрд. Итак, что бы мы не делали, полностью избежать дефицита не сможем».

Сегодня мы говорим о трехуровневой форме пенсионного обеспечения. Во-первых, нужно перестроить солидарную систему. Во-вторых, внедрить обязательную систему сбережений на накопительных пенсионных счетах. В-третьих, обратиться в негосударственные пенсионные фонды. Кстати, сейчас в Европе действуют одновременно три системы, а пенсионеры получают не одну, а три пенсии сразу. И что интересно, сегодня пенсионные активы – не только реальное частное богатство граждан определенной страны и основной источник достойной пенсии, но и некая «финансовая подушка», которая не позволила сильно удариться в кризисный 2008 г.

Глава подкомитета по вопросам законодательства в сфере пенсионного обеспечения и пенсионной реформы профильного комитета ВРУ Н. Кульчинский, со своей стороны, напомнил о необходимости накопительной пенсионной системы. «То есть персональные счета для каждого пенсионера, и разделить те взносы, которые идут обязательно от работодателя и наемного работника солидарной системы», – отметил депутат. По его словам, средства с персонального счета можно вкладывать в облигации, ликвидные предприятия и сохранять пенсии. «Это огромные средства. В мире это десятки триллионов долларов, которые помогли уменьшить влияние финансового кризиса, и эти деньги инвестируют в экономику», – добавил он.

В русле создания накопительной пенсионной системы высказал свое мнение директор Института трансформации общества О. Соскин. Он считает, что прежде чем начинать пенсионную реформу, необходимо обеспечить стабильность национальной валюты. «Нужно, чтобы каждый человек 14 % от дохода, заработной платы отсчитывал на индивидуальный социально-пенсионный счет: 7 % – оплачивает работодатель, 7 % – сам работник на свой индивидуальный депозитный счет. Тогда человек будет заинтересован. Но при этом нельзя допускать девальвацию национальной валюты. Сумма должна быть одинаковой по отношению к евро или доллару. Следовательно личный счет не теряет актуальность», – говорит эксперт.

Еще одним из горячо обсуждаемых пунктов будущей пенсионной реформы является предполагаемое ограничение максимальной пенсии для бывших высокопоставленных госслужащих, ученых, работников искусства. Премьер-

министр Н. Азаров поручил председателю правления Пенсионного фонда Б. Зайчуку разработать законопроект, чтобы с 1 января ликвидировать разрыв между минимальными и максимальными пенсиями. Руководитель правительства предложил ограничиться 10–12 минимальными пенсиями. Похоже, именно такие рамки и будут установлены.

«Сегодня действительно нужно урезать пенсии госслужащим. Я не говорю о военных, – рассуждает директор социальных программ Центра Разумкова Л. Шангина. – Но сомневаюсь, что будут ограничены депутатские специальные пенсии, поскольку такая попытка уже была. А за ней – представление в Конституционный Суд и решения о том, что в Основном законе записано: нельзя принимать законы, которые ухудшали бы положение граждан Украины, и если этим воспользуются еще раз, то Конституционный Суд может не рассматривать подобное представление, так как решение в природе уже существует, но даже если их урезать, Пенсионному фонду это не много даст, а только кое-где может восстановить социальную справедливость».

«Мы должны ввести социально справедливые пенсии, – говорит директор Института демографии и социальных исследований НАН Украины Э. Либанова. – Каждая пенсия должна быть заработанной – соответствовать тому, что уплачено в Пенсионный фонд. Как по мне, специальные пенсии должны быть отменены, они неестественны для солидарной системы... Но сегодня, к сожалению, нельзя отменить высокие пенсии тем, кто их получает, даже если она более 50 тыс. грн. Мы работаем в определенном правовом поле и выйти за его пределы не можем, а все варианты уменьшения этого расслоения могут касаться только так называемых новых пенсионеров».

В свою очередь с подобной дифференциацией не соглашаются другие эксперты. Так, по словам народного депутата от НУ – НС А. Гриценко, максимальная пенсия должна быть больше минимальной не более, чем в 10 раз. «Ключевым фактором социальной несправедливости является то, что в Украине максимальная пенсия превышает минимальную в 75 раз. А должна превышать не более, чем в 10 раз», – считает он.

По мнению А. Гриценко, следует ликвидировать диспропорцию с максимальными и минимальными пенсиями, а также убрать несправедливость относительно стажа, когда за работу 10 лет и 40 лет люди получают одинаковую пенсию. «Размер пенсии должен зависеть от зарплаты. И кто больше работал, тот должен больше получать. Плюс нужно установить доплату за особые условия труда», – уверен депутат.

С таким мнением согласен и член Совета предпринимателей при Кабинете Министров Украины В. Лисицкий. По его словам, минимальная пенсия должна составлять 2,5–3 тыс. грн, в то время как максимальная – 8 тыс. «С точки зрения достижения социальной справедливости это было бы абсолютно правильно», – отметил он.

Сокращение пенсий народных депутатов и госслужащих позволит

сэкономить более 200 млн евро Пенсионного фонда, подсчитала глава парламентского Комитета по вопросам промышленной и регуляторной политики и предпринимательства Н. Королевская. Она предложила сначала сделать этот шаг и лишь затем приступать к введению накопительных систем и выравниванию Пенсионного фонда.

Как говорит эксперт Международного центра перспективных исследований А. Жолудь, такое ограничение максимального размера пенсий действительно позволило бы достаточно быстро сократить дефицит Пенсионного фонда, который сейчас, по информации председателя фонда Б. Зайчука, превышает 26,6 млрд грн. Однако эксперт напоминает, что попытки ограничить огромные пенсии государственных служащих делались и раньше, однако все они были прекращены решениями Конституционного Суда, который, ссылаясь на Основной закон, запрещавший ограничивать социальные гарантии, полученные гражданами Украины согласно соответствующим законам.

«К сожалению, с обрезанием пенсий мы имеем дополнительную проблему, связанную с тем, что это, в принципе, неконституционно, если мы посмотрим решения Конституционного Суда по этому поводу, запрещающий такое уменьшение пенсий от возраста, то мы имеем такую ситуацию: даже если у нас и будет введено постепенное повышение пенсионного возраста для женщин на шесть месяцев каждого года, это мгновенно не повлияет на расходы Пенсионного фонда по расчетам нашего центра, более или менее ощутимый результат для фонда такое решение будет иметь через 4–5 лет, а не сразу после его внедрения», – сказал эксперт.

В то же время А. Жолудь говорит, что повышение пенсионного возраста и ограничение размеров новых пенсий – не единственные методы, позволяющие избежать коллапса украинской пенсионной системы, ведь они могли бы ограничить расходы фонда, доходы которого вряд ли смогут и дальше расти. «На сегодня как-то дополнительно увеличивать доходную часть нашего Пенсионного фонда практически невозможно. У нас и так уже на Фонд оплаты труда нагрузка 38 %, и это значительно больше, чем у соседей – в Российской Федерации или в Польше. Это и объясняет то, что часть людей и в дальнейшем получает зарплату в конвертах, когда у нас в пенсионный фонд направляется более трети того, что человек зарабатывает, конечно, что у многих возникает желание не платить этого. Поскольку увеличивать доходную часть фонда дальше будет очень тяжело, мы должны сокращать его расходную часть, чтобы как-то не увеличивать тот дефицит, который мы уже имеем».

Всего, согласно социологическим опросам, более 80 % украинцев признают необходимость пенсионной реформы, однако лишь 30 % поддерживают повышение пенсионного возраста как возможную составляющую такой реформы.

У грядущих пенсионных новаций появился ряд оппонентов среди украинских политиков. Поддерживая необходимость реформы, они, в то же время, обращают внимание на противоречивость заявлений чиновников относительно ее

содержания. Лидер «Народного движения» Б. Тарасюк предостерегает от кулачного принятия противоречивых законов: «Проекты соответствующих изменений в пенсионной системе, во-первых, должны быть прозрачными и обоснованными, во-вторых быть на должном уровне обсуждены в обществе и, в-третьих, внедряться не внезапно, а эволюционно. Пенсионную реформу нужно проводить системно, не только повышая механически пенсионный возраст». Иначе депутат прогнозирует «масштабные акции протesta вроде предпринимательских митингов.

Против пенсионной реформы уже высказалась КПУ – союзница Партии регионов в правящей коалиции. Лидер украинских коммунистов П. Симоненко назвал «кабальными» условия получения очередного кредита от Международного валютного фонда: «Мы категорически против того, чтобы в договор МВФ была проведена унизительная пенсионная реформа, поднят пенсионный возраст для женщин и увеличен на пять лет необходимый для получения пенсии трудовой стаж».

Проведение пенсионной реформы приведет к социальному взрыву и снижению жизненного уровня украинцев, считает П. Симоненко. Политик убежден, что такие меры приведут к значительному росту безработицы среди молодежи. П. Симоненко также отметил, что недопустимой является отмена специальных пенсий для тех, кто работал в сложных условиях производства, а также выступает против сокращения пенсий для работающих пенсионеров.

Аналогичную точку зрения высказывает лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк. Он заявляет, что готовящаяся правительством пенсионная реформа – это лишь выполнение обязательств перед Международным валютным фондом для получения кредита. Пенсионная реформа не может сводиться к повышению возраста выхода на пенсию, наполнить Пенсионный фонд можно только путем создания рабочих мест и увеличения его доходов от реального сектора экономики, заявил А. Яценюк на пресс-конференции в Днепропетровске.

По словам лидера «Фронту змін», пенсионная реформа, которую предлагает нынешняя власть, реформой не является: «Закон о повышении пенсионного возраста – не что иное, как выполнение обязательств Украины перед МВФ для привлечения кредита в размере 15 млрд долл. Согласно письму-обязательству, подписенному Премьером, Президентом и другими «действующими лицами», Украина обязана поднять пенсионный возраст. Причем, по моим данным, в рабочей группе по разработке так называемой пенсионной реформы идет дискуссия о том, чтобы поднять пенсионный возраст не только для женщин до 60 лет, но и для мужчин до 65», – констатировал А. Яценюк. В этой связи он напомнил статистику, согласно которой средняя продолжительность жизни мужчин в Украине – 62 года. «Поэтому решение пенсионной проблемы путем того, что до пенсии многие не доживут, наверно, для правительства хорошо, но хорошо ли это для украинцев?» – рассуждает депутат.

А. Яценюк подчеркнул, что повышение пенсионного возраста в стране никоим

образом не решает проблему наполнения Пенсионного фонда: «Это временная мера, которая оттягивает вопрос банкротства Пенсионного фонда максимум на 2–3 года».

Лидер «Фронту змін» убежден, что пенсионная реформа будет эффективной только в том случае, если наполнение Пенсионного фонда будет происходить за счет создания рабочих мест в стране. «Если не создавать рабочие места, не увеличивать доходы Пенсионного фонда от реального сектора экономики, это не решает ни проблему банкротства фонда, ни проблему увеличения пенсий», – подчеркнул А. Яценюк.

Оппоненты Президента и правительства также обращают внимание на недостаточную информированность общественности в вопросах проведения пенсионной реформы. Ранее СМИ обращали внимание на то, что Украина фактически ничего не знает о предстоящей пенсионной реформе, хотя этому вопросу посвящен тематический сайт, новости на котором не обновлялись с сентября этого года.

Однако ситуация вокруг недостаточной информированности общественности о планах правительства в пенсионной сфере изменилась после публикации текста законопроекта о пенсионной реформе и заявления Премьер-министра Украины Н. Азарова о том, что обсуждение пенсионной реформы с общественностью поручено вице-премьеру-министру – министру соцполитики С. Тигипко. Во время представления С. Тигипко на новой должности в Министерстве социальной политики, глава правительства подчеркнул, что стране необходима пенсионная реформа, так как Украина – одна из немногих, в которой действует так называемая солидарная пенсионная система, а она неэффективна и необходимо перейти к накопительной системе. «Я думаю, что Сергею Леонидовичу необходимо провести серьезную разъяснительную и консультативную работу с представителями общественных организаций», – сказал Н. Азаров. «Я поручил вице-премьер-министру, министру социальной политики Сергею Леонидовичу Тигипко, который разработал этот законопроект, организовать лично доведение смысла пенсионной реформы до всех граждан, разъяснение положений (законопроекта), проведение открытых дискуссий с представителями общественных организаций, профсоюзами, работодателями, предпринимателями, экспертами, международными консультантами и так далее. В частности, обсуждение (законопроекта) и внесение предложений будет происходить на сайте Министерства социальной политики», – сообщил глава правительства.

По словам Н. Азарова, в результате такого обсуждения и учета всех предложений, Украина должна получить «самый лучший вариант пенсионной реформы, в которой каждый гражданин увидит свой интерес».

По мнению директора Института демографии и социальных исследований НАНУ Э. Либановой, отсутствие разъяснительной работы со стороны власти является единственной проблемой проведения пенсионной реформы в Украине. «Нужно начать разъяснительную работу. Общество должно знать, кто выиграет, кто проиграет от пенсионной реформы. Сколько будет выигравших и

проигравших? Что они могут получить и потерять и как скоро? Никто не знает, что примет общество. Главная идея пенсионной реформы – максимально убрать неравенство, должна быть дифференциация социальной справедливости. Много чего касается новых пенсионеров, то есть тех, кто выйдет на пенсию», – отметила она.

Власть, внедряя такие масштабные преобразования в стране, ведет себя крайне неосмотрительно, считает П. Розенко. В частности, из-за отсутствия системной разъяснительной работы происходит дискредитация будущей пенсионной реформы. «По инициативе правительства и ответственных исполнителей не было ни одной то ли публичной, то ли закрытой дискуссии на тему предстоящей пенсионной реформы с привлечением экспертов и общественности», – отметил П. Розенко.

По его словам, в СМИ в течение девяти месяцев не обнародовано ни одной мысли чиновников, отвечающих за проведение пенсионной реформы. В частности, относительно направлений и стратегии. «Таким образом, вместо системной разъяснительной работы происходит фактическая дискредитация будущей пенсионной реформы», – считает эксперт.

Президент Центра экономического развития А. Пасхавер утверждает, что проводимые властью проекты на данный момент вызывают у людей скорее раздражение, нежели одобрение, поскольку власть все меньше прислушивается к народу. Эксперт считает, что правительство должно было вынести урок из недавних событий, которые разворачивались вокруг Налогового кодекса. «Вместо того, чтобы выслушать людей и учесть их мнение, правительство осуществляет проекты, которые вызывают возмущение у граждан, объявляя победой некоторые уступки», – отметил А. Пасхавер.

Он подчеркивает, что повышение пенсионного возраста, которое предусматривает анонсированная правительством пенсионная реформа, – это необходимость, связанная с демографическими процессами. «Это происходит во всем мире. Вопрос только в том – как это делать: технократически – игнорируя людей, либо социально – постоянно контактируя с ними. Власти необходимо выбрать такой путь проведения реформ, чтобы вступили в действие социальные амортизаторы, которые позволяют людям легче перенести реформирование», – подытожил эксперт.

Таким образом, пенсионная реформа является одной из важнейших реформ, о которых заявила нынешняя власть в Украине. Ее важность трудно переоценить, эта реформа крайне необходима стране и тянуть с ее проведением нельзя. Однако, согласно экспертным прогнозам, даже при нынешней расстановке сил в парламенте, пенсионная реформа не будет утверждена быстро. Ввиду того, что она предполагает ряд непопулярных шагов, успех ее проведения в большой мере зависит от усилий власти по убеждению народа в необходимости пенсионных преобразований, а также предоставления обществу возможности ознакомиться с полной информацией по этому вопросу, включая мнение экспертов. Понятно, что

пенсионные преобразования требуютзвешенности и всестороннего экспертного обоснования. Речь должна идти о стратегии государства, глобальных реформах, связанных практически со всеми сферами жизни общества – прежде всего экономикой, системой оплаты труда, системой здравоохранения.

16 февраля 2011 г. Верховная Рада проведет парламентские слушания на тему «Состояние проведения пенсионной реформы и пути ее усовершенствования». До 17 января 2011 г. подготовить и подать в парламент информационно-аналитические материалы по вопросу слушаний и определить докладчиков от правительства по соответствующей теме.

Вместе с тем Комитету ВР по делам пенсионеров, ветеранов и инвалидов предлагается внести в Раду проект рекомендаций слушаний. Таким образом, можно прогнозировать, что предложения о реформировании пенсионной системы будут всесторонне проанализированы и учтены.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дотримання законодавства про заборону грального бізнесу в Україні».

Закон спрямований на вдосконалення механізму реалізації заборони грального бізнесу в Україні в частині виконання своїх обов'язків органами міліції.

Зокрема, ч. 2 ст. 3 Закону «Про заборону грального бізнесу в Україні» викладено в такій редакції: «Застосування фінансових санкцій, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюється за рішенням суду, ухваленого за позовом органів міліції та/або органів державної податкової служби».

Закон «Про міліцію» доповнено нормою, згідно з якою органи міліції мають «забезпечувати в межах своїх повноважень виконання вимог закону про заборону грального бізнесу в Україні».

Кримінальний кодекс України доповнено ст. 2032 (Зайняття діяльністю, заборона на яку встановлена Законом «Про заборону грального бізнесу в Україні»), яка встановлює, що зайняття гральним бізнесом караються штрафом у розмірі від 10 до 50 тис. неоподатковуваних мініумів доходів громадян. Ті самі дії, якщо вони були вчинені особою, раніше судимою за зайняття гральним бізнесом, – караються обмеженням волі на строк до п'яти років. Відповідний законопроект зареєстровано за № 5349-д (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону «Про акціонерні товариства» (щодо вдосконалення механізму діяльності акціонерних товариств).

Законодавчим актом внесено низку змін до чинного закону, які спрямовані на вдосконалення його положень, що стосуються створення акціонерного товариства, порядку проведення загальних зборів акціонерів, формування наглядової ради тощо (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*).

***

22 грудня, відкриваючи парламентські слухання на тему: «Законодавче забезпечення та реальний стан дотримання прав дитини в Україні», заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко назвав питання слухань надзвичайно важливим та наголосив, що «захист прав дитини в Україні не має партійності, владності чи опозиційності, – це завдання всього українського суспільства».

Говорячи про закони про Загальнодержавну програму дій щодо реалізації Конвенції ООН до 2016 р., про охорону дитинства, про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей, про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, віце-спікер нагадав, що ряд законів передбачає посилення дій щодо питання усиновлення, надання допомоги при народженні дітей, багатодітним сім'ям тощо.

М. Томенко зазначив, що свого часу йому вдалося переконати парламент, уряд і Президента обмежити дозвіл на усиновлення українських дітей іноземцями.

Під час вступного слова заступник Голови Верховної Ради також акцентував на проблемних питаннях, зокрема, проблемі захисту дітей від фізичного і психічного насилля, негативній тенденції зменшення чисельності дітей, особливо в сільській місцевості (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*).

***

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 2 Закону «Про страхування» (щодо відміни вимоги про здійснення перестрахування лише в країнах – членах СОТ).

На засіданні комітету автор, народний депутат О. Пеклущенко зазначив, що проектом передбачається внесення змін до чинного закону, які сприятимуть підвищенню ефективності участі вітчизняних страховиків у міжнародних страхових відносинах, у тому числі шляхом зняття обмежень щодо здійснення перестрахування лише в країнах – членах СОТ.

Законопроект (реєстр. № 6102-дп) пропонується доповнити ст. 2 нормою, згідно з якою «у разі здійснення перестрахування умова щодо членства держави, в якій зареєстрований страховик-нерезидент, у Світовій організації торгівлі не застосовується». Пропонується також встановити, що страховик-нерезидент не може бути зареєстрованим у країні, яка належить до переліку офшорних зон

згідно з чинним законодавством України.

На думку членів комітету, вдосконалення правового поля в галузі страхування сприятиме ефективній інтеграції українського страхового ринку до світового та розвитку страхового ринку України в цілому (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*).

***

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо підготовки та реалізації інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна».

На засіданні кКомітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 7423) спрямований на забезпечення введення дієвого механізму запровадження принципу «єдиного вікна» для максимального спрощення суб'єктам інвестиційної діяльності порядку отримання послуг, пов'язаних із підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів.

Під час обговорення проекту члени комітету звернули увагу на те, що з прийняттям Закону «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом “єдиного вікна” на законодавчому рівні достатньо вирішенні правові та організаційні засади відносин, пов'язаних з підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів, і внесення запропонованих змін до чинного законодавства “руйнует рівності усіх суб'єктів права перед законом”».

Народні депутати під час розгляду акцентували увагу й на висновку Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України, яке вважає, що за результатами розгляду в першому читанні, проект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*).

***

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів”» (щодо спеціальної підготовки кандидатів на посаду суддів).

Законопроектом (реєстр. № 7451) пропонується вдосконалити існуючий механізм призначення суддів на посаду судді вперше, зокрема, питань, які стосуються спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді та задля забезпечення ефективної роботи органів, відповідальних за добір суддів.

На засіданні члени комітету зазначали, що для врахування висновків Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії) щодо необхідності перебування всього процесу підготовки суддів, а не тільки її практичної частини, під контролем судової системи (пп. 13 п. 129 Висновку Венеціанської комісії на Закон «Про судоустрій і статус суддів») потрібно, щоб

забезпечення такого процесу (затвердження програм, навчальних планів, порядку проходження спеціальної підготовки, визначення вищих юридичних навчальних закладів) здійснював орган судової влади, відповідальний за добір суддів, тобто Вища кваліфікаційна комісія суддів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 22.12.*) .

***

Народний депутат України від Партиї регіонів А. Кінах заявив, що Україні необхідна Національна програма підготовки до асоційованого членства в Європейському Союзі. Про це він сказав на спільному брифінгу з депутатом Європарламенту, польським громадським діячем П. Залевські.

За словами А. Кінаха, така програма має передбачати проведення системних структурних реформ, вдосконалення судової й адміністративної системи, земельних відносин, формування демократичних інститутів громадянського суспільства, а також створити належні умови для адаптації вітчизняної економіки до європейських вимог.

Він також повідомив, що проект такої програми вже підготовлений групою українських і європейських експертів та направлений Президенту України В. Януковичу з проханням врахувати їх у реальному процесі наближення країни до асоційованого членства й створення зони вільної торгівлі з ЄС (*Офіциальний сайт Партиї регіонів (www.partyofregions.org.ua). – 2010. – 22.12.*) .

***

У своєму коментарі щодо підписаного главою держави Закону України «Про внесення зміни до ст. 2 Закону України «Про тимчасову заборону стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги» народний депутат, представник Президента України у Верховній Раді Ю. Мірошниченко зокрема зазначив:

«Президент, підписавши цей Закон, виконав свій конституційний обов'язок, адже парламент як єдиний законодавчий орган, що представляє усе суспільство, ухвалив його. По суті, зваживши усі аргументи під час обговорення, Верховна Рада дійшла висновку, що цей Закон сприятиме впорядкуванню діяльності комунальної сфери.

Цей Закон не порушує Конституцію, не обмежує права і свободи людини і громадянина і спрямований на забезпечення своєчасної сплати комунальних платежів. А це, у свою чергу, є необхідним кроком для проведення системної реформи у комунальному господарстві держави, що має за мету забезпечення вчасного та якісного постачання тих послуг, які випливають із зобов'язань комунальних підприємств перед споживачами» (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.12.*) .

***

Депутати від НУ – НС написали заяви про злочин щодо побиття депутатів від БЮТ у Верховній Раді. Про це заявив «нунсівець» Р. Зварич у Верховній Раді.

Зокрема, звертаючись до заступника Генпрокурора Є. Блажівського, який виступав з трибуни, депутат сказав: «Народні депутати побиті, а ви хочете покарати тих, які після цього побиття зараз лежать у лікарні. Це вам не личить, ви дискредитуєте органи прокуратури».

«Члени нашої фракції підписали заяви про злочин в порядку ст. 95 Кримінально-процесуального кодексу. Я вам зараз ці заяви вручу, і ми будемо вимагати негайного реагування на ці заяви», – зазначив Р. Зварич.

У відповідь заступник Генпрокурора сказав: «Заяви народних депутатів, які отримали тілесні ушкодження 16 числа, вже є в матеріалах кримінальної справи, і за цими фактами, у тому числі, порушено кримінальну справу» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010.– 22.12).

***

21 грудня у Верховній Раді народний депутат, представник Президента у Верховній Раді Ю. Мірошниченко представив президентський законопроект «Про внесення зміни до ст. 15 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (щодо матеріальної підтримки материнства і дитинства), мета якого – створення належних матеріальних умов для виховання дітей у сім'ях.

Представник глави держави в парламенті зазначив, що законопроект щодо матеріальної підтримки материнства і дитинства є черговим кроком у реалізації Передвиборної програми Президента України В. Януковича. «Програма Віктора Федоровича передбачала надання щомісячних соціальних виплат на кожну дитину: у віці від 3-х до 13 років – 250 грн, а від 13 до 18 років – 500 грн», – підкреслив народний депутат.

Політик також зауважив, що даний проект закону розроблено з урахуванням завдань Програми економічних реформ на 2010–2014 рр.

«Існуючий на сьогодні розмір допомоги малозабезпеченим сім'ям – а це в середньому 850 грн на місяць, не може забезпечити життєво необхідних умов для розвитку дитини.

Тож проектом передбачається розмір державної соціальної допомоги збільшити на кожну дитину віком від 3 до 13 років: у 2011 р. на 60 грн, у 2012 р. на 120 грн; у 2013 р. на 180 грн; у 2014 р. на 250 грн. А на дитину віком від 13 до 18 років: у 2011 р. на 100 грн; у 2012 р. на 230 грн; у 2013 р. на 360 грн; у 2014 р. на 500 грн», – повідомив парламентарій.

Ю. Мірошниченко пояснив, що вже у 2011 р. кожній малозабезпечений сім'ї з двома дітьми до 13 та до 18 років щомісячну допомогу буде збільшено на 160 грн, або у середньому на 40 %, а для багатодітної сім'ї з чотирма дітьми, двоє з яких

віком до 13 років – на 320 грн, або в середньому на 30 %.

«Реалізація положень законопроекту даст змогу поетапно підвищити допомогу дітям з малозабезпечених сімей, серед яких переважна більшість – діти багатодітних сімей», – підсумував представник Президента України у Верховній Раді (*Офіційний сайт Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 21.12).

***

В основу предстоящей пенсионной реформы будет положен принцип справедливости. Об этом заявил председатель парламентского подкомитета по вопросам социальной защиты и социальных гарантий А. Стоян.

«В проведении пенсионной реформы важнейшее – обеспечить социальную справедливость. Поэтому прежде всего необходимо думать об увеличении пенсий. И пенсионная реформа необходима стране – это факт. Ведь фактически на одного работающего сегодня приходится один пенсионер», – подчеркнул представитель ПР.

По его словам, справедливое начисление пенсий будет обеспечено благодаря созданию накопительных фондов и уменьшению разрыва между минимальными и максимальными пенсиями. Поэтому конечная цель пенсионной реформы – не только ликвидировать дефицит Пенсионного фонда Украины, но и установить справедливые, понятные и выгодные правила начисления пенсий для всех, резюмировал А. Стоян (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.12).

***

Все существующие социальные нормативы, включая минимальную зарплату и пенсии, прожиточный минимум, помощь при рождении ребенка – в 2011 г. будут увеличены. Об этом заявил сегодня председатель парламентского Комитета по вопросам социальной политики В. Хара.

«Можно хотеть большего от бюджета на 2011 г. Но те люди, которые понимают, в каком положении находится экономика страны, ее финансовая составляющая, какие колоссальные долги оставило предыдущее правительство, за пять лет разрушив 30 % промышленного производства, высоко оценивают социальную составляющую бюджета», – подчеркнул представитель Партии регионов. По его словам, действующей власти удалось подготовить проект госбюджета, ориентированный на социальную защиту граждан.

«Нужно понимать, что тот рост социальных нормативов, который запланирован в бюджете 2011 г., – это даже более того, что можно было ожидать с учетом экономической ситуации. Поэтому к концу 2011 г. мы выйдем на довольно солидные, особенно по нынешним временам, социальные нормативы», – спрогнозировал В. Хаара (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закон України «Про внесення зміни до ст. 2 Закону України «Про тимчасову заборону стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги».

Відповідно до зазначеного вище Закону:

– з 1 січня 2011 р. припиняється дія Закону України «Про тимчасову заборону стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги»;

– нарахування та стягнення пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги здійснюється на суму заборгованості, яка утвориться з 1 січня 2011 р.

Закон набирає чинності з дня його опублікування (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 21.12.*)

***

В. Янукович призначив В. Стельмаха радником Президента України (Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Президент В. Янукович вимагає активізувати боротьбу з «чорною археологією». Про це він заявив під час засідання Громадської гуманітарної ради.

«Зростаючі апетити деяких колекціонерів до безцінних старовинних речей привели до виникнення потужного чорного ринку – незаконної торгівлі культурними цінностями. Безумовно, з цим держава в подальшому миритися не може», – наголосив В. Янукович. Він додав, що влада повинна вжити всіх заходів із дотримання міжнародних вимог у цій сфері.

Президент також висловив переконання в необхідності на законодавчому рівні покласти край нелегальному видобутку, обігу та колекціонуванню археологічних знахідок.

У зв'язку з цим В. Янукович заявив про необхідність внесення змін до законів про охорону археологічної спадщини, а також про музеї і музеїну справу щодо «віднесення приватних археологічних колекцій до державної частини музейного фонду України».

В. Янукович наголосив, що така практика прийнята практично в усіх країнах світу (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Президент України В. Янукович доручив віце-прем'єр-міністру – міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Тихонову і голові Київської міськдержадміністрації О. Попову вирішити

питання із забезпеченням безперешкодного доступу інвалідів до нових будівель, що споруджуються в столиці та по Україні в цілому.

Глава держави дав відповідне доручення під час засідання Громадської гуманітарної ради, реагуючи на проблему, порушену головою Комітету Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів В. Сушкевичем.

Народний депутат звернув увагу глави держави та інших учасників Гуманітарної ради на продовження при будівництві практики порушення чинного законодавства щодо створення безбар'єрного архітектурного середовища для безперешкодного доступу інвалідів до об'єктів соціальної інфраструктури.

Президент наголосив, що відповідне законодавство має неухильно виконуватися, а влада має забезпечити його дотримання (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров представив трудовому колективу МОЗ міністра охорони здоров'я І. Ємця.

Прем'єр-міністр поставив перед новим керівником МОЗ головне завдання – створення в Україні медицини європейського рівня. «Реформа галузі охорони здоров'я і наближення її до стандартів, які діють у Європі, – це головне наше завдання. Уряд приділятиме охороні здоров'я надзвичайно велику увагу, і всі можливі кошти ми направлятимемо на те, щоб збільшити середню тривалість життя, покращити якість життя, створити систему ранньої діагностики захворювань та забезпечити якісне лікування і реабілітацію хворих», – наголосив глава гряду. Він додав, що медицина є пріоритетом для уряду і з наступного року її фінансування буде збільшено.

Більше того, глава уряду вважає, що збільшення фінансування медичної галузі може бути непропорційним відносно інших галузей. «Тільки ми повинні бути переконані, що кожна копійка піде на покращення якості медичних послуг», – підкреслив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров незадоволений роботою апарату Міністерства охорони здоров'я. Про це він заявив під час представлення трудовому колективу МОЗ міністра охорони здоров'я І. Ємця.

«Мені багато чого не подобається в роботі апарату Міністерства охорони здоров'я. Я вже новому міністру сказав, скажу і вам. Я не розумію причин, через які в нас постійно йдуть затримки із забезпеченням хворих ліками, які їм необхідні. Не потрібно мені посылатися на тендери, на складнощі. Тут потрібно мати волю, рішучість і будь-які перешкоди усувати», – підкреслив М. Азаров.

Він також закликав І. Ємця активізувати роботу з ліквідації корупції в медичній галузі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров стурбований демографічною ситуацією в країні. «Мене дуже турбус наша демографічна ситуація – кількість населення постійно скорочується... Тому перед МОЗ поставлено завдання вирішувати не тільки медичні, а й економічні питання. Ми чекаємо від вас таку програму, яка дозволить нам рік за роком ці завдання вирішувати», – підкреслив Прем'єр-міністр.

Він зазначив, що питання покращення демографічної ситуації надзвичайно важливе, оскільки зростання економіки наполовину забезпечує продуктивність праці і наполовину збільшення кількості працюючих. За його словами, для прискореного економічного розвитку необхідно і те, і інше. Тому перед Міністерством охорони здоров'я поставлено першочергове завдання: допомогти нашим людям жити довше, довше зберігати працевдатність та брати активну участь у розвитку нашої економіки і держави (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров заявив, що перетворення Україні потрібні для реалізації європейського напряму розвитку країни. На цьому глава уряду наголосив під час засідання Кабінету Міністрів.

«Нова влада твердо стала на шлях проведення реформ, необхідних для реалізації європейського напряму розвитку країни», – підкреслив М. Азаров. За його словами, нова влада протягом непростого 2010 р., позначеного фінансово-економічною кризою як для України, так і світу, здійснила ряд важливих реформ, зокрема, конституційну, податкову, бюджетну, державного управління, судову.

Крім того, Прем'єр-міністр наголосив, що величезним досягненням уряду за поточний рік є відновлення співробітництва з МВФ та стабілізація у фінансовій та бюджетній сферах країни, що є основою для відновлення економіки та проведення реформ (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Уряд заклав основу для безперебійного фінансування зарплат, пенсій, інфраструктурних проектів у наступному році. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

«Головне, що виправдалася наша ставка на власні сили, на розвиток внутрішнього ринку. І в наступний рік ми входимо впевнено, з необхідним запасом міцності, щоб з 1 січня безперебійно фінансувати зарплати, пенсії, інфраструктурні проекти тощо», – підкреслив глава уряду. М. Азаров зазначив, що всі ці плани Кабінету Міністрів закладено у проект Державного бюджету на 2011 р.

При цьому він нагадав, що Бюджетний кодекс надає можливість уряду здійснювати середньотермінове планування бюджетних програм. «Отже,

поступальний рух і наступність фінансування певних напрямів на 2–3 роки будуть визначатися законом», – підкреслив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

За час роботи уряду під керівництвом Прем'єр-міністра М. Азарова депозити населення в банках зросли більш як на 51 млрд грн. Про це глава уряду повідомив, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів.

М. Азаров нагадав, що новою владою всього за півроку були прийняті такі визначальні рішення, як Закон «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», Закон «Про державні закупівлі», новий Бюджетний кодекс, Податковий кодекс, створено Національний комітет з боротьби з корупцією. Крім того, за його словами, здійснено конституційну реформу, яка усунула основу для конфліктів усередині влади, а також розпочато реформу системи державного управління, метою якої є вибудувати ефективну сучасну систему влади.

«Всі ці дії влади дали в поточному році результати: відновився ріст економіки, за час роботи нашого уряду депозити населення в банках зросли більш як на 51 млрд грн», – аргументував Прем'єр-міністр, наголосивши, що дана статистика демонструє відновлення довіри людей до фінансової системи держави і закладає фундамент для кредитування економіки (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Уряд наполегливо працює над розвитком інфраструктури країни. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр – міністр інфраструктури України Б. Колесніков на брифінгу.

Б. Колесніков зазначив, що минулого тижня в країні завершено кілька важливих інфраструктурних проектів. Зокрема, відкрито автомобільний рух Дарницьким залізнично-автомобільним мостовим переходом через Дніпро у м. Київ.

За словами урядовця, у 2011 р. продовжиться робота зі зведення мосту. Так, планується добудова з'їзду в бік області, а також заїзд зі Столичного шосе на лівий берег Дніпра: «Зі Столичного шосе на лівий берег теж буде зроблений мостовий перехід. Відповідно, на Столичному шосе при русі з області теж буде зроблений в'їзд на новий міст».

Віце-прем'єр-міністр – міністр інфраструктури України поінформував, що вчора розпочалось обговорення з урядом Російської Федерації можливості використання нової технології будівництва, яка застосувалася при будівництві Новоризького шосе (Московська область). «Буде використана нова технологія, якої в країнах СНД ще немає. Це так званий ліфтинг-шіфтінг, який автоматично формує мостове полотно. Постараємося використовувати найсучасніші методи», – наголосив Б. Колесніков (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Уряд розглядає питання щодо переведення Державної адміністрації залізничного транспорту України («Укрзалізниця») на використання електронних накладних при перевезенні вантажів. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України – міністр інфраструктури України Б. Колесніков на брифінгу.

«Сьогодні ми приймаємо на уряді питання про відміну паперових накладних для залізниці і голограм і повністю переходимо на електронну накладну з 1 січня 2011 р.», – наголосив Б. Колесніков.

Віце-прем'єр-міністр України – міністр інфраструктури України зазначив, що переход на повністю електронний документообіг очікується і в портах. Б. Колесніков також додав, що з 1 липня 2011 р. оформлення вантажів в українських портах відповідатиме усім європейським і світовим стандартам.

Водночас, за словами урядовця, вартість обробки вантажів буде однаковою в усіх портах та диференціюватиметься лише за видами робіт: контейнерні перевезення або сипучі вантажі.

«Але українські порти не мають бути найдешевшими, вони мають бути конкурентними, щоб вантажовідправник чи отримувач міг розуміти, чому він відправив вантаж через українські порти і не сумнівався у його схоронності», – наголосив Б. Колесніков (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Одним з інструментів покращення ситуації в аграрному секторі є розбудова інфраструктури аграрного ринку, зокрема оптових ринків сільськогосподарської продукції. Про це повідомив міністр аграрної політики і продовольства України М. Присяжнюк, відкриваючи будівництво нового оптового ринку в Києві. У церемонії відкриття також взяли участь заступник Міністра Кабінету Міністрів України Ю. Аністратенко та голова Київської облдержадміністрації А. Присяжнюк.

За словами міністра, на сьогодні Міністерством аграрної політики і продовольства надано статус оптового ринку сільськогосподарської продукції юридичним особам у Львівській, Київській, Запорізькій та Донецькій областях. А розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2010 р. № 1960-р «Про виділення у 2010 р. коштів Стабілізаційного фонду для надання державної фінансової підтримки створенню оптових ринків сільськогосподарської продукції» виділено 50 млн грн, які будуть використані для державної фінансової підтримки створюваних ОРСП вже до кінця поточного року (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 22.12).

***

Кабинет Министров Украины уже подготовил новый Таможенный кодекс. Об этом в Тернополе сообщил вице-премьер-министр С. Тигипко, который

находится в городе, чтобы представить нового председателя Тернопольской областной государственной администрации.

«Правительство совместно с предпринимателями подготовило проект нового Таможенного кодекса. И уже в ближайшее время начнется его обсуждение», – сообщил вице-премьер-министр. «Что касается первых тезисов нового кодекса, то очень многие процедуры будут упрощены. Например, таможенник не будет определять таможенную стоимость, когда товар уже прибыл на территорию Украины. И если мы этого не изменим, это сильно ударит по всем», – утверждает С. Тигипко (*From-ua* (www.from-ua.com). – 2010. – 23.12).

***

Министр образования и науки, молодежи и спорта Д. Табачник отмечает неоспоримый вклад Украины в победу над фашизмом во Второй мировой войне – как и других участников антигитлеровской коалиции. «Вклад каждого из союзников антигитлеровской коалиции – он огромен и абсолютно бесспорен», – сказал Д. Табачник журналистам в среду в Киеве, комментируя слова премьер-министра Российской Федерации В. Путина о том, что Россия смогла бы победить в Великой Отечественной войне без участия Украины.

«Думаю, что вклад Украины в достижении победы в Великой Отечественной войне навсегда закреплен в памяти любого из участников хотя бы тем, что в Украине погибло около 4 млн мирного населения от руки фашистов и гитлеровских пособников, и порядка 4,5 млн людей не вернулись с фронта», – отметил он (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 22.12).

***

Кабмін виділив 8 млн грн на виплату боргів із зарплати працівникам харківського комунального підприємства «Міськелектротранс». Про це повідомив мер Харкова Г. Кернес на сесії міської ради.

За його словами, 4,5 млн грн з виділеної суми вже надійшло на рахунок Держказначейства. Крім того, влада Харкова очікує, що на запланованій на 23 грудня сесії Харківської облради з обласного бюджету на ці ж цілі буде виділена субвенція у розмірі 5 млн грн.

«Я впевнений, що за 3–4 дні ці гроши будуть виплачені», – сказав Г. Кернес. Заборгованість, яка залишилася, міська влада планує покривати, починаючи з лютого 2011 р. Як відомо, працівники харківського комунального підприємства «Міськелектротранс» страйкують вже третій день через заборгованість по зарплаті.

Заборгованість «Міськелектротрансу» з зарплати своїм співробітникам становить 18,7 млн грн, до Пенсійного фонду – 30,4 млн грн (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

ПОЛІТИКА

СБУ передала матеріали щодо справи одного з депутатів до Генпрокуратури, яка вирішить, чи просиме Верховну Раду про зняття з нього недоторканності. Про це заявив голова СБУ В. Хорошковський на брифінгу 22 грудня. При цьому він не назвав прізвище депутата, посилаючись на таємницю слідства.

«Ми свою роботу виконали, подання на зняття депутатської недоторканності в прокуратуру подали. Це питання зараз вивчається, і після того як наша мотивація буде прийнята Генпрокуратурою, буде прийнято кінцеве рішення, чи направляти, чи не направляти до ВР це подання», – сказав В. Хорошковський.

«І, власне, після того буде прийматися рішення по цій особі», – додав він.

За законом, СБУ може передавати до ГПУ матеріали справи, у яких фігурують народні депутати. Генпрокуратура за результатами вивчення матеріалу в разі необхідності робить подання до ВР на зняття недоторканності з народного депутата (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Кримінальне переслідування лідера БЮТ Ю. Тимошенко має на меті завадити їй балотуватися на наступних парламентських та президентських виборах. Про це заявив віце-спікер у М. Томенко, коментуючи інформацію про можливий вирок Ю. Тимошенко у вигляді п'ять років умовно з відтермінуванням покарання на два роки.

«Це робитиметься для того, щоб винести таке рішення, яке не дасть їй можливості балотуватися до ВР на першому етапі і в президенти – на другому етапі», – сказав він.

«Очевидно, що влада політично і інформаційно планує процес недопущення її до активної політичної діяльності», – зазначив М. Томенко.

Він також учергове наголосив, що аргументація у справі Тимошенко є повністю політична (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Київ не планує переглядати свою участь як у миротворчих операціях НАТО, так і в силах швидкого реагування Альянсу. Про це заявив глава місії України при НАТО І. Долгов.

«Немає підстав вважати, що ця участь буде скорочуватися. Україна, як відповідальний член міжнародного співтовариства брала, бере і братиме участь у миротворчих операціях», – сказав він.

Український дипломат також повідомив, що Київ має намір не скорочувати, а нарощувати свою присутність в Афганістані.

«Поки ми свою присутність збираємося посилити – Президентом було прийнято рішення направити до складу польського контингенту трьох військових лікарів», – сказав він.

Крім того, І. Долгов упевнений, що мирному Афганістані в майбутньому знадобиться ще більше українських фахівців.

«Коли в цій країні буде панувати мир, тоді будуть потрібні і українські експерти, і українські інженери для відновлення тих виробничих потужностей, які ще за часів Радянського Союзу були побудовані за участю наших фахівців», – пояснив він.

Глава місії також позитивно оцінив досвід участі України в силах швидкого реагування Альянсу, коли на чергування заступив підрозділ РХБ-захисту. «Сподіваюся, що Україні, отримавши перший позитивний досвід, і далі буде співпрацювати з НАТО в плані напряму військових підрозділів на чергування в силах швидкого реагування Альянсу», – сказав він.

І. Долгов уточнив, що «цей досвід важливий тим, що вже на етапі підготовки проходить самооцінка, оцінка, інспекція щодо сумісності для того, щоб реально діяти спільно з підрозділами НАТО у тих чи інших умовах». Крім того, він висловив надію на те, що на території України будуть проводитися спільні з НАТО навчання.

«Планами це передбачено. Рішення про допуск іноземних підрозділів на територію України приймає Верховна Рада, і відповідне подання буде зроблено Міністерством оборони. Я сподіваюся, що проблем не буде», – сказав дипломат (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

После пятичасового допроса в Генеральной прокуратуре Украины в среду задержан и помещен в изолятор временного содержания бывший первый заместитель министра юстиции в правительстве Ю. Тимошенко Е. Корничук.

По данным издания, Е. Корничук давал показания по делу, связанному с оказанием услуг юридической фирмой Magisters (ранее называлась «Магистр & Партнеры») компании «Нефтегаз Украины». Е. Корничуку вменяется в вину, что он в бытность первым замминистра подписал письмо, разрешающее проводить конкурс на юридическое обслуживание «Нефтегаза» одной компанией.

Фирма «Магистр & Партнеры» сотрудничала с НАК «Нефтегаз Украины» с 2002 г. Пресс-секретарь Е. Корничука не смогла ни подтвердить, ни опровергнуть информацию о его задержании (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 23.12).

***

Член КПУ Л. Грач просит Центральную контрольную комиссию Коммунистической партии пересмотреть решение президиума партии о его исключении из партийных рядов. Об этом сообщили в пресс-службе депутата.

«В связи с тем, что со стороны Президиума ЦК не был осуществлен тщательный анализ предъявленных мне обвинений и инициирована расправа со стороны руководства ЦК в угоду олигархическим интересам Партии регионов, прошу пересмотреть решение Президиума ЦК Компартии Украины от 16 декабря 2010 г. об исключении меня, Л. Грача, из рядов Коммунистической партии Украины», – цитирует апелляцию Л. Грача его персональный сайт.

«Исключение меня из партии считаю необоснованным, противоречащим уставу КПУ, принятым в угоду Партии регионов, вознамерившейся разгромить республиканскую партийную организацию как активную политическую силу в Крыму», – добавил он.

При этом политик подчеркнул, что «с декабря 2008 г. со стороны руководителей ЦК шло давление на крымских коммунистов на основании сфабрикованных, неподтвержденных обвинений: «Л. Грач активно агитирует за Ю. Тимошенко, Л. Грач встречается с американцами, и это вредит делу партии, Крымский реском инициирует выход из Компартии и т. д.»

Он отмечает, что его целью всегда было превращение Компартии в мощную политическую силу, стоящую на четких марксистско-ленинских идеологических, классовых позициях. «И на уровне Крымской республиканской партийной организации все для этого делал. Результаты такой работы Центральному Комитету известны», – говорится в его апелляции (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

Директор Киевского института проблем управления им. Горшенина В. Фесенко не исключает, что бизнесмен Д. Фирташ может вложить деньги в некий политический проект.

Такое мнение он высказал в эксклюзивном комментарии ИМК. Политолог напомнил, что слухи о том, что Д. Фирташ создает собственный проект и хочет заниматься публичной политикой, ходят уже давно.

«Во всяком случае, на сегодня рейтинги «Сильной України» и самого С. Тигипко позволяют надеяться на преодоление избирательного гнева на выборах в Верховную Раду. Ситуация еще может измениться к выборам, но перспектива у «Сильной України» остается. Успех эта идея будет иметь только, если остается С. Тигипко и его ассоциация. В других вариантах я смысла не вижу», – заявил В. Фесенко.

По его убеждению, начинать с нуля новый проект является риском, поскольку «без популярного лидера очень трудно будет преодолеть избирательный барьер».

«Но, когда уже есть партия, которая имеет раскрученного лидера и имеет уже определенный рейтинг, тогда шансы есть. Поэтому, если там остается С. Тигипко, это может быть более или менее rationalьной инвестицией», – подытожил эксперт (*Четверта Влада* (www.4vlada.net). – 2010. – 22.12).

***

Бывший руководитель Службы безопасности Украины В. Наливайченко официально занял должность председателя Политсовета политической партии «Наша Україна». Об этом сообщает пресс-служба Министерства юстиции Украины.

По информации Минюста, согласно официальному сообщению, предоставленному партией, новым председателем Политсовета НУ вместо В. Ульянченко стал В. Наливайченко. Соответствующее решение было принято IX съездом и Политическим советом партии «Наша Україна» 24 сентября 2010 г. Министерство юстиции приняло к сведению информацию об изменениях в составе руководящих органов партии «Наша Україна» и внесло изменения в Реестр политических партий Украины. Соответствующий приказ подписал министр юстиции А. Лавринович (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 21.12.*)

***

22–23 декабря в Днепропетровске проходит Всеукраинский круглый стол Партии регионов по итогам избирательной кампании «Итоги местных выборов: результаты, составляющие успеха, перспективы».

Об этом во время брифинга 22 декабря заявил председатель ДОО Партии регионов А. Вилкул.

«Такое мероприятие в Партии регионов проходит впервые, мы благодарны за то, что наша область была выбрана центральным штабом как базовая. В мероприятии примут участие представители Партии регионов со всех областей Украины. Участники круглого стола ознакомились с работой Днепропетровской областной организации Партии регионов, избирательный штаб которой показал один из лучших результатов в Украине по итогам выборов 31 октября», – сказал он.

Местом проведения конференции была выбрана именно Днепропетровская область, в которой, по мнению экспертов, была проведена одна из лучших региональных избирательных кампаний партии (**НОВЫЙ МОСТ - новости Днепропетровска и Украины (www.new-most.info). – 2010. – 22.12.**)

***

Генеральный консул Федеративной Республики Германия в Донецьке К. Цилликенс высказывает обеспокоенность, что немецким бизнесменам очень тяжело получить долгосрочную визу на въезд в Украину. Об этом он сказал сегодня на торжественном приеме, устроенном председателем Донецкой облгосадминистрации А. Близнюком по случаю Дня работников дипломатической службы.

«Если немецкий бизнесмен хочет получить долгосрочную визу – это очень-очень тяжело. А если бизнесмен хочет приехать в Украину с женой, то это почти

невозможно», – сказал Генконсул ФРГ. Он отметил, что Генконсульство ФРГ работает в Донецке больше года и «с оптимизмом смотрит на укрепление экономических связей между Германией и Украиной и Донецкой областью». «Но нужно что-то сделать, чтобы бизнесменам было легче приезжать в Украину. Бизнес – во многом личное дело, но ему мешают визовые проблемы», – указал Генконсул, посетовав, что «мы пока не видим, будет ли для этого изменено украинское законодательство».

К. Цилликенс акцентировал, что немецкий бизнес мог бы еще активнее помочь Украине в подготовке к Евро-2012. «Это большой шанс для Украины показать себя всей Европе. Воспользуйтесь им», – призвал Генконсул.

В ответ А. Близнюк признал, что не знал, что визовая проблема стоит перед немецкими бизнесменами столь остро. Он выразил готовность содействовать, чтобы она была как можно быстрее решена.

«Я направлю в Министерство иностранных дел письмо с предложением, чтобы в законодательном плане визовые проблемы мы могли подкорректировать либо вообще отменить», – заверил глава Донецкой облгосадминистрации (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 23.12.*)

ЕКОНОМІКА

Середня ціна російського газу для України у 2011 р. зросте до 280–290 дол. за 1 тис. куб. м з близько 250 дол. у 2010 р. Причина – зростання цін на нафту. Такої думки дотримуються українські аналітики, передає Reuters.

«У середньому за рік ціна на газ становитиме 280–290 дол. за тис. куб. м, а в останньому кварталі року вона може зрости до 300 дол.», – заявив на пресконференції незалежний аналітик В. Землянський.

За словами іншого експерта, В. Саприкіна, у першій половині 2011 р. ціна на російський газ зросте до 280 дол. за 1 тис. куб. м.

«Це більше ніж прогнозував уряд України, тому що ціна на нафту поступово зростає. Середньорічна ціна на газ буде однозначно вище, ніж у 2010 р.», – сказав В. Саприкін.

Згідно з 10-річним контрактом, підписаним у 2009 р. «Нафтогазом» і російським «Газпромом», ціна на газ визначається щокварталу за спеціальною формулою, що враховує ціну на нафту. У разі зростання цін на нафту автоматично збільшується і ціна на газ (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Міжнародний валютний фонд виділить Україні другий транш кредиту в розмірі 1,5 млрд дол. Таке рішення ухвалила рада директорів фонду 22 грудня, ідеться в повідомленні МВФ.

Рішення було прийняте за підсумками завершення першого перегляду програми співпраці з Україною.

Як відомо, МВФ у літку 2010 р. вирішив відновити кредитне співробітництво з Україною за новою програмою stand by.

Від часу отримання першого траншу кредиту МВФ у 15,15 млрд у серпні цього року уряд підвищив ціни на газ, а також скасував мораторій на застосування пені на заборгованість із послуг житлово-комунального сектору – як вимагав МВФ (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Купити до новорічного столу «вітаміни» обійтися українцям на третину дорожче, ніж у 2009 р.

«Це однозначно рекордний рівень цін на овочі та фрукти, який коли-небудь відзначався в Україні напередодні новорічних свят», – говорить А. Ярмак, керівник проекту «АгроОгляд: овочі та фрукти». При цьому, на думку експерта, перспективи зростання цін ще далеко не вичерпані.

«Передноворічне зростання цін поки ще тільки починається. Більш того, після свят очікувати традиційного зниження цін не доводиться, тому що запаси основних овочів нижчі, ніж зазвичай», – вважає А. Ярмак.

Рекордсменами щодо збільшення вартості в цьому році будуть банани та картопля. Ціни на банан в Україні порівняно з минулим роком зростуть на 60–70 %, а на картоплю – на 50–55 %.

В окремих регіонах картопля вже дорожча на 60 % і більше порівняно з 2009 р. Значно подорожчають також яблука і тепличні томати – на 45 %, капуста і цибуля на 35–45 %. Єдиними продуктами, які можна буде купити трохи дешевше в цьому році, будуть тепличні огірки та морква.

Як пояснив А. Ярмак, головна причина «історичних цін» сьогодні – погодні умови.

«Погодні умови в цьому році привели до зниження врожаю овочів. Також, наприклад, позначився й глобальний неврожай яблук у світі в цьому році. Це потягнуло за собою всі ціни», – пояснив він.

Водночас, за словами експерта, існують усі передумови для зниження цін на плодоовочеву групу у 2011 р.

«У річному вимірі порівняно з нинішньою вартістю можна прогнозувати зниження цін в Україні на 30–40 %. У першу чергу мова йде про овочі та картоплю. Також можна очікувати зниження цін на яблуко. Але це відбудеться, якщо, звичайно, не буде кліматичних катаклізмів».

За інформацією «АПК-Інформ: овочі і фрукти», новорічний плодоовочевої стіл у цьому році обійтися вже на 55 % дорожче, ніж два роки тому, а борщовий набір овочів – у 2,5 раза дорожче (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.12.*)

***

Запорізький автомобільний завод – ЗАЗ, що входить до корпорації «УкрАвто», у січні 2011 р. має намір зняти з виробництва автомобілі «Славута» – ЗАЗ-1103 і «Таврія-пікап» – ЗАЗ-110557.

Випуск автомобілів припиняється з урахуванням нерентабельності у зв'язку зі скороченням попиту.

Віце-президент корпорації «УкрАвто» В. Поврозник нагадав, що раніше рішення про зняття з виробництва цих автомобілів вже приймалося, але потім, з урахуванням деякого сплеску попиту на дешеві автомобілі на тлі фінансової кризи було прийнято рішення зберегти їх виробництво.

При цьому він додав, що обсяги, в яких випускалися «Славута» і «Таврія-пікап», будуть покриті іншими моделями, «у цьому жодній проблеми немає».

Корпорація «УкрАвто» продовжить реалізацію цих автомобілів у своїй дилерській мережі. За словами В. Поврозника, для забезпечення інвалідів у рамках держпрограм корпорація буде пропонувати автомобілі «Сенс» і «Ланос» у «дешевому» виконанні.

«Такий автомобіль не набагато дорожчий, але, безумовно, кращий за всіма характеристиками», – зазначив віце-президент. У 2008 р. ЗАЗ зняв з виробництва тридверну модель автомобіля «Таврія». ЗАЗ контролюється Українською автомобільною корпорацією Т. Васадзе (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

Мін'юст ініціює створення єдиного органу сертифікації продуктів харчування, щоб скоротити кількість лабораторій і підвищити якість проведених ними досліджень. Ця пропозиція міститься в Концепції реформування системи держконтролю продуктів харчування, розробленої Мін'юстом, ЄС та IFC.

Пропонується заснувати відомство, яке отримає функції створюваних нині Держслужби технічного регулювання, Державної санітарно-епідеміологічної служби та Державної ветеринарної та фітосанітарної служби.

Також буде сформований єдиний реєстр виробників продовольчої продукції і змінена система контролю.

Замість контролю безпеки виготовленої продукції буде система НАССР – Hazard Analysis & Critical Control Points, що передбачає контроль на всіх етапах виробництва, зберігання й реалізації продукції.

Скорочення кількості лабораторій має поліпшити контроль, хоча витрати на їх обслуговування будуть знижені.

«Фінансування всіх органів контролю за якістю продуктів харчування становить 744 млн грн на рік. При створенні єдиного органу навіть без скорочення штатів лише за рахунок зменшення кількості лабораторій ця сума знизиться до 430 млн грн», – говорить експерт проекту ЄС Т. Віл.

За його словами, в Україні діють 1300 відомчих лабораторій і

1250 лабораторій, що працюють на ринках.

Зменшення кількості лабораторій дасть змогу акредитувати їх відповідно до стандартів ISO 17025.

За словами учасників ринку, пропоновані зміни не зашкодять сумлінним виробникам.

«Така система небезпечна лише для лівих виробників, які купують неякісне м'ясо, випускають продукцію на основі всяких сумішей. Без такої системи якості ми не можемо експортувати продукцію не тільки в ЄС, а й у Азію, де орієнтуються на систему НАССР», – відзначає директор компанії AAA С. Наливка.

Перехід до стандартів НАССР та акредитація лабораторій дасть змогу спростити експорт української продукції в ЄС (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

Конкурс з відбору незалежного оцінювача державної частки у ВАТ «Укртелеком» у розмірі 92,791 % статутного капіталу пройде 6 січня 2011 р. Згідно з оголошенням ФДМ у газеті «Відомості приватизації» 22 грудня, заявики на конкурс приймаються до кінця дня 30 грудня.

Фонд зазначає, що дооцінка проводиться у зв'язку з тим, що на конкурс із продажу 92,791 % акцій «Укртелекому» була подана лише одна заявка від «дочки» австрійської інвесткомпанії EPIC.

За словами голови ФДМ О. Рябченка, ціна за підсумками дооцінки не може бути нижче стартової, яка встановлена на рівні 10,5 млрд грн. На дооцінку відводиться 30 днів (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

Автобаза Управління справами апарату Верховної Ради закупила 17 автомобілів Toyota Camry за майже 4 млн грн. Про це повідомляє портал державних закупівель.

Автомобілі придбані у ТОВ «САМИТ МОТОРЗ УКРАЇНА» за 3 939 070 грн (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 22.12).

***

Кабінет Міністрів на початку 2011 р. розгляне можливість скасування квот на експорт зерна. Про це повідомив міністр агрополітики та продовольства М. Присяжнюк.

«Є доручення Прем'єр-міністра, щоб у кінці січня – початку лютого фактично квотування було скасовано», – сказав міністр.

Водночас він відзначив, що уряд буде приймати це рішення з урахуванням наявності запасів зерна в країні.

Як повідомлялося, Україна з 19 жовтня по 31 грудня 2010 р. ввела квоти на експорт 2,7 млн т зерна, у тому числі на пшеницю – 0,5 млн то, ячмінь – 0,2 млн т,

кукурудзу – 2 млн т, жито і гречку – по 1 тис. т (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010.– 22.12).

***

Частка простроченої заборгованості за кредитами в листопаді 2010 р. скоротилася на 0,03 %, до 11,92 % від загальної суми виданих кредитів. Про це йдеться в повідомленні Національного банку (НБУ).

В абсолютному вираженні обсяг простроченої кредитної заборгованості за минулий місяць зрос на 0,7 % – до 90,319 млрд грн, а з початку року – на 29,1 %.

Як повідомлялося, за 2009 р. проблемна заборгованість у країні, збільшуючись щомісяця, зросла майже в чотири рази – до 69,935 млрд грн, або 9,4 % від загальної суми кредитів.

Згідно з даними НБУ, на 1 грудня в Україні діяло 175 банків з 195 зареєстрованих: 19 банків на стадії ліквідації (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010.– 22.12).

***

Европейский Союз намерен выделить Украине финансовую помощь в размере 65 млн евро для реализации программы «Поддержка внедрения транспортной стратегии Украины» в 2011–2014 гг. Об этом сообщает пресс-служба Министерства инфраструктуры.

Согласно сообщению средства будут поступать непосредственно в госбюджет Украины. В свою очередь страна обязана достичь определенных показателей, прописанных в проекте соглашения о поддержке транспортной отрасли.

В частности, Украина должна повысить уровень безопасности в транспортном секторе, провести институциональные реформы, улучшить условия для развития инфраструктуры, улучшить прохождение транспортных потоков через страну. Также Украина обязана расширить административные возможности для развития и внедрения национальной транспортной стратегии.

Кабинет Министров распоряжением № 2264 от 15 декабря одобрил проект соглашения о финансировании программы «Поддержка внедрения транспортной стратегии Украины» с ЕС и уполномочил первого вице-премьера-министра экономического развития и торговли А. Клюева подписать указанный договор.

Ожидается, что в дополнение к финансированию от ЕБРР, состоящему из двух траншей, на указанные цели будет получен еще один кредит на 450 млн евро от Европейского инвестиционного банка (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 22.12).